EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.8.11.
COM(2023) 482 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

az elbocsátott munkavállalók támogatását szolgáló Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (EGAA) 2021. és 2022. évi tevékenységéről

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapot (EGAA) eredetileg 2007-ben hozták létre azzal a céllal, hogy a szolidaritás kifejezése, valamint a tisztességes és fenntartható foglalkoztatás előmozdítása érdekében támogatást nyújtson a globalizáció vagy a világkereskedelem változásai miatt munkahelyüket elveszítő munkavállalóknak, segítséget nyújtva a jelentősebb szerkezetátalakítások esetén. Ezt úgy teszi, hogy segíti az elbocsátott munkavállalókat és a tevékenységüket megszüntető önálló vállalkozókat abban, hogy készségeik átalakításával és új munkahely keresésével alkalmazkodjanak a strukturális változásokhoz.

Az alap hatókörét a későbbiekben úgy alakították át, hogy azoknak is támogatást nyújtson, akiket a globális gazdasági vagy pénzügyi válság miatt bocsátottak el.

A 2021–2027-es időszakra vonatkozóan az EGAA-rendeletet[1] tovább módosították annak érdekében, hogy az alap több, a munkahelyét elveszítő munkavállalót tudjon támogatni. Az alap ma már nemcsak a globalizáció és a globális pénzügyi és gazdasági válság, hanem bármely jelentős szerkezetátalakítási esemény, például a globalizációhoz, a pénzügyi vagy gazdasági válságokhoz, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való átálláshoz, a digitalizációhoz vagy az automatizáláshoz kapcsolódó strukturális változások következményeként bekövetkező társadalmi-gazdasági átalakulások esetén is támogatást nyújt az elbocsátott munkavállalóknak.

Szükséghelyzeti alapként az EGAA reaktív módon működik, hogy segítséget nyújtson a jelentős szerkezetátalakítási események által érintett elbocsátott munkavállalóknak. Az alapot a szociális jogok európai pillérének[2] három kategóriájában (esélyegyenlőség és a munkaerőpiacra való belépés; méltányos munkafeltételek; valamint szociális védelem és társadalmi befogadás) meghatározott elvek vezérlik és azok végrehajtását segíti, továbbá erősíti a régiók és a tagállamok közötti társadalmi és gazdasági kohéziót. Kiegészíti a meglévő általános szerkezetátalakítási támogatási programokat és a munkaerőpiaci szereplők számára nyújtott szolgáltatásokat anélkül, hogy a meglévő források helyébe lépne.

E jelentés az EGAA 2021. és 2022. évi tevékenységeit és eredményeit tekinti át. A főbb megállapításokat az alábbiakban foglaljuk össze.

- Az adatszolgáltatási időszakban öt tagállam 11 kérelmet nyújtott be, összesen 45,8 millió EUR értékben (ebből 6,8 millió EUR nemzeti hozzájárulás és 39 millió EUR EGAA-hozzájárulás), és 5 182 munkavállalót érintett. A legtöbb munkavállaló a légi szállítási ágazatban, valamint a gépjárművek, pótkocsik és félpótkocsik gyártásához kapcsolódó ágazatban dolgozott, ezeket követte a raktározás és a szállítást kiegészítő tevékenységek.

- Az Európai Parlament és a Tanács 14 határozatot fogadott el az EGAA-támogatás igénybevételére, összesen 51,8 millió EUR összegben, 13 025 munkavállaló támogatására[3].

[1] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/691 rendelete (2021. április 28.) az elbocsátott munkavállalók támogatását szolgáló Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapról (EGAA) és az 1309/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről.

[2] Cselekvési terv a szociális jogok európai pillérének megvalósítására.

[3] A 14 határozat közül öt a 2020 végén beérkezett EGAA-kérelmeket érintette (EGF/2020/002, EE/Estonia Tourism; EGF/2020/003, DE/GMH Guss; EGF/2020/004, NL/KLM; EGF/2020/005, BE/Swissport; valamint EGF/2020/006, FI/Finnair).

- Mivel 2018-ban és 2019-ben nagyon alacsony volt a kérelmek száma, 2021-ben csak egy zárójelentés volt esedékes. E jelentés eredményei azt mutatták, hogy az intézkedésekben részt vevő munkavállalók 79 %-a újra munkába állt. A 2023-ra és 2024-re vonatkozó következő kétéves jelentésben 13 zárójelentés várható.

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés 4
2. AZ EGAA 2021. és 2022. évi tevékenységeinek elemzése 5
2.1. Benyújtott kérelmek 5
2.1.1. A benyújtott kérelmek az elbocsátások oka és a beavatkozási kritériumok szerinti bontásban 7
2.1.2. A benyújtott kérelmek ágazatok szerint (a NACE Rev 2. rendszerben leírtak szerint) 7
2.1.3. A benyújtott kérelmek a támogatásra jogosult kedvezményezettek száma szerint 8
2.1.4. A benyújtott kérelmek az igényelt összeg szerint 12
2.1.5. A benyújtott kérelmek az egy munkavállalóra jutó összeg szerint 13
2.2. Az elfogadott határozatok és a megítélt hozzájárulások 14
2.2.1. Az EGAA által támogatott intézkedések 17
2.2.2. A nemzeti vagy uniós forrásokból finanszírozott intézkedéseket kiegészítő jelleg 17
2.3. Jóvá nem hagyott kérelmek 18
2.4. Az EGAA eredményei 18
2.4.1. A 2021-ben jelentett eredmények összefoglalása és minőségi értékelése 19
2.4.2. A támogatott kedvezményezettek munkaerőpiacra való újbóli beilleszkedésének aránya 20
2.5. Pénzügyi végrehajtás 20
2.5.1. EGAA-hozzájárulások 20
2.5.2. Technikai segítségnyújtás 21
2.5.3. Bejelentett szabálytalanságok 22
2.5.4. Az EGAA pénzügyi hozzájárulások lezárása 22
2.6. A Bizottság által végzett technikai segítségnyújtási tevékenységek 25
2.6.1. Tájékoztatás és közzététel – weboldal 25
2.6.2. A tagállami hatóságokkal és az EGAA végrehajtásában érdekelt felekkel folytatott találkozók 25
2.6.3. Elektronikus adatcsererendszer (SFC2021) 25
2.6.4. A 2014–2020-as EGAA-időszakra vonatkozó utólagos bizottsági értékelés 26

1. Bevezetés

A 2021 és 2027 közötti időszakra szóló, az elbocsátott munkavállalók támogatását szolgáló Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapon (EGAA)[4] keresztül az EU demonstrálja a jelentős szerkezetátalakítási események – például a globalizációval, a pénzügyi vagy gazdasági válságokkal, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való átállással, a digitalizációval vagy az automatizálással kapcsolatos strukturális változások – következtében elbocsátott munkavállalók és tevékenységüket megszüntető önálló vállalkozók iránti szolidaritását, valamint támogatást nyújt nekik. A jogosultsági küszöböt (a 2014–2020-as időszakra előírt) 500-ról (a 2021–2027-es időszakra) 200 elbocsátott munkavállalóra csökkentették. Ezenkívül az EGAA társfinanszírozási aránya (a 2014–2020-as időszakot jellemző) 60 %-ról (a 2021–2027-es időszakban) az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) legmagasabb társfinanszírozási arányára változott az érintett tagállamban[5], vagy 60 %-ra, attól függően, hogy melyik a magasabb. A 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó EGAA átalakításának célja, hogy nagyobb inkluzivitást biztosítson, és nagyobb rugalmasságot kínáljon a jelenlegi és jövőbeli gazdasági kihívásokra való jobb reagálás érdekében.

Az elbocsátott munkavállalók támogatása érdekében az EGAA társfinanszírozza a tagállamok által végrehajtott aktív munkaerőpiaci intézkedéseket. Kiegészíti a nemzeti intézkedéseket a fent említett főbb szerkezetátalakítási események bármelyike által okozott hirtelen csoportos létszámcsökkentések esetében, és személyre szabottabb és célzottabb megközelítést alkalmaz a legkiszolgáltatottabb elbocsátott munkavállalók számára.

Az elbocsátott munkavállalók támogatását szolgáló Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapról (2021–2027) szóló, 2021. április 28-i 2021/591/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[6] 21. cikkével összhangban a Bizottság e jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak készíti, és az az EGAA előző két évben végzett tevékenységeinek mennyiségi és minőségi értékelését tartalmazza.

A jelentés az EGAA által elért eredményeket mutatja be, és elsősorban a következőkre vonatkozó információkat foglal magában:

- benyújtott kérelmek,
- elfogadott határozatok,
- finanszírozott tevékenységek, beleértve ezeknek az egyéb uniós eszközökből – különösen az ESZA+-ból – támogatott tevékenységeket kiegészítő jellegét,

[4] Az alapot az európai globalizációs alkalmazkodási alap létrehozásáról szóló, a 2006. június 18-i 546/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet által módosított 2006. december 20-i 1927/2006/EK európai és tanácsi rendelet hozta létre, később az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapról (2014–2020) és az 1927/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013.december 17-i 1309/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szabályozta, a 2021–2027-es időszakban pedig az elbocsátott munkavállalók támogatását szolgáló Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapról (EGAA) szóló, 2021. április 28-i (EU) 2021/691 európai parlamenti és tanácsi rendelet hatálya alá tartozik.

[5] A 2021. június 24-i (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.) 112. cikkének (3) bekezdése szerint az ESZA+ társfinanszírozási aránya 85 % a kevésbé fejlett régiók számára, 70 % az olyan átmeneti régiók számára, amelyeket a 2014–2020-as időszakban kevésbé fejlett régióként soroltak be, 60 % az átmeneti régiók számára, 50 % az olyan fejlettebb régiók számára, amelyeket a 2014–2020-as időszakban átmeneti régióként soroltak be vagy 100 % alatti egy főre jutó GDP-vel rendelkeztek, és 40 % a fejlettebb régiók számára.

[6] HL L 153., 2021.5.3., 48. o.

- a kedvezményezettek munkaerőpiacra való újbóli beilleszkedésének tagállamonkénti arányáról szóló statisztika,
- a pénzügyi hozzájárulások lezárása, valamint
- az elutasított kérelmek.

A jelentés lezárásként ismerteti a 2014–2020-as EGAA-időszakra vonatkozó, 2021. december 13-án közzétett utólagos bizottsági értékelés eredményeit.

2. AZ EGAA 2021. és 2022. évi tevékenységeinek elemzése

2.1. Benyújtott kérelmek

2021-ben és 2022-ben 11 kérelem érkezett a Bizottsághoz a következő öt tagállamtól: Belgium, Görögország, Spanyolország, Franciaország és Olaszország. A 11 kérelem összesen 45,8 millió EUR-ra (nemzeti és EGAA-hozzájárulásokra) vonatkozott, amelyek 5 182 munkavállalót céloztak. Ez az öt tagállam nyújtott már be korábban EGAA-finanszírozás iránti kérelmet. A kérelmek részleteit az 1. táblázat tartalmazza.

1. táblázat: A 2021-ben és 2022-ben benyújtott kérelmek

EGAA-hivatkozás	Tagállam	Kérelem címe	Ágazat rövid megnevezése	NACE Rev. 2. rendszer szerinti ágazat	Az állalmazás kezdőnapja	4. cikk Beavatkozási kritériumok	Kereskedelem / Válság	Nemzeti hozzájárulás (EUR-ban) (a kérelem teljes összegének 40 %-a vagy kevesebb)	EGAA-hozzájárulás (EUR-ban) (a kérelem teljes összegének 60 %-a vagy több)	Az uniós társfinanszírozás mértéke (%-ban)	Az elbocsátott munkavállalók száma	Az érintett munkavállalók száma	A támogatásra jogosult munkavállalók és az elbocsátott munkavállalók aránya	Az átlagos EGAA-összeg támogatásra jogosult munkavállalónként
								A	B	C	D	E	E/D	B/E
EGF/2021/001	ES	País Vasco metal	Fémfeldolgozó ipar	25	2021. 06. 25.	4. cikk (2) bekezdés b) pont	Válság (Covid19)	214 343	1 214 607	85%	491	300	61%	4 049
EGF/2021/002	IT	Air Italy	Légi szállítás	51	2021. 07. 15.	4. cikk (2) bekezdés a) pont	Vállalati válság	683 760	3 874 640	85%	611	611	100%	6 341
EGF/2021/003	IT	Porto Canale	Raktározás, szállítást kiegészítő tevékenység	52	2021. 07. 15.	4. cikk (3) bekezdés	Kereskedelem	263 543	1 493 407	85%	190	190	100%	7 860
EGF/2021/004	ES	Aragon automotive	Közúti jármű gyártása	29	2021. 07. 26.	4. cikk (2) bekezdés b) pont	Válság (Covid19)	247 917	1 404 863	85%	1052	320	30%	4 390
EGF/2021/005	FR	Airbus	Szállítóeszközök gyártása	30	2021. 07. 26.	4. cikk (2) bekezdés a) pont	Válság (Covid19)	660 930	3 745 264	85%	508	297	58%	12 610
EGF/2021/006	ES	Cataluña automotive	Közúti jármű gyártása	29	2021. 09. 23.	4. cikk (2) bekezdés b) pont	Kereskedelem	493 263	2 795 156	85%	705	450	64%	6 211
EGF/2021/007	FR	Selecta	Nagykereskedelem (kivéve: jármű, motorkerékpár) (Árukiadó automata)	46	2021. 10. 12.	4. cikk (2) bekezdés a) pont	Válság (Covid19)	348 918	1 977 200	85%	366	366	100%	5 402
EGF/2021/008	EL	Attica Manufacture of electrical equipment	Villamos berendezések gyártása	27	2021. 12. 21.	4. cikk (2) bekezdés b) pont	Kereskedelem	263 970	1 495 830	85%	206	206	100%	7 261
EGF/2022/001	FR	Air France	Légi szállítás és Légi jármű karbantartása	51; 33	2022. 01. 21.	4. cikk (2) bekezdés a) pont	Válság (Covid19)	3 131 049	17 742 607	85%	1580	1580	100%	11 229
EGF/2022/002	BE	TNT	Raktározás, szállítást kiegészítő tevékenység	52	2022. 10. 18.	4. cikk (2) bekezdés a) pont	Vállalati felvásárlása	345 247	1 956 397	85%	559	559	100%	3 500
EGF/2022/003	ES	Alu Ibérica	Fémalapanyag gyártása	24	2022. 11. 30.	4. cikk (2) bekezdés a) pont	Kereskedelem	225 000	1 275 000	85%	303	303	100%	4 208
A 2021-ben és 2022-ban beérkezett kérelmek teljes száma: 11						**4. cikk (1) bekezdés a) pont=6 4. cikk (1) bekezdés b) pont=4 4. cikk (2) bekezdés =1**	**Összesen**	**6 877 940**	**38 974 971**		**6 571**	**5 182**	**79%**	**7 521**
							Átlag a 11 kérelem esetében	**625 267**	**3 543 179**		**597**	**471**		

2.1.1. A benyújtott kérelmek az elbocsátások oka és a beavatkozási kritériumok szerinti bontásban

A tizenegy 2021-es és 2022-es kérelem az (EU) 2021/691 rendelet hatálya alá tartozik. A tagállamok az elbocsátásokat elsősorban a következő okokkal indokolták:

- **A világkereskedelemben a globalizáció hatására bekövetkezett jelentősebb strukturális változások**

  Görögország, Spanyolország és Olaszország négy kérelmet nyújtott be a kereskedelem globalizációjával összefüggő okokra hivatkozva, amelyek közül az egyiket (EGF/2021/003 IT/Porto Canale) a kis méretű munkaerőpiac indokolta[7].

- **A Covid19-válság hatásai**

  Öt kérelem a Covid19-válsághoz kapcsolódott. Két tagállam (Spanyolország és Franciaország) a Covid19-járvány által különösen érintett következő ágazatokban történt elbocsátásokkal kapcsolatban nyújtott be kérelmet: fémfeldolgozó ipar, közúti gépjárművek gyártása, szállítóeszközök gyártása, valamint légi közlekedés és légi karbantartás.

- **Egyéb**

  Egy kérelmet vállalati válságot követően (EGF/2021/002 IT/Air Italy), egyet pedig egy vállalat felvásárlása miatt nyújtottak be (EGF/2022/002 BE/TNT).

2.1.2. A benyújtott kérelmek ágazatok szerint (a NACE Rev 2. rendszerben leírtak szerint)[8]

A 11 kérelem kilenc különböző ágazatban történt elbocsátásokhoz kötődött:

1. légi szállítás (két kérelem);
2. raktározás, szállítást kiegészítő tevékenység (két kérelem);
3. közúti jármű gyártása (két kérelem);
4. fémfeldolgozó ipar;
5. szállítóeszközök gyártása;
6. nagykereskedelem (kivéve: jármű, motorkerékpár) (Árukiadó automata);
7. villamos berendezések gyártása;

[7] Az EGAA-rendelet 4. cikke (2) bekezdésének a) pontja a támogatást a következőkhöz köti: legalább 200 elbocsátott munkavállaló egy négy hónapos referencia-időszak alatt ugyanazon vállalkozáson belül egy tagállamban, ideértve a beszállítók vagy az ellátási lánc következő szintjén álló termelők által elbocsátott munkavállalókat és/vagy a tevékenységüket megszüntető önálló vállalkozókat is. Az EGAA-rendelet 4. cikkének (3) bekezdésével összhangban a kérelem eltérhet e kritériumoktól, ha az eset kis méretű munkaerőpiacot érint, és az elbocsátások súlyos hatással vannak a foglalkoztatásra és a helyi és regionális gazdaságra.

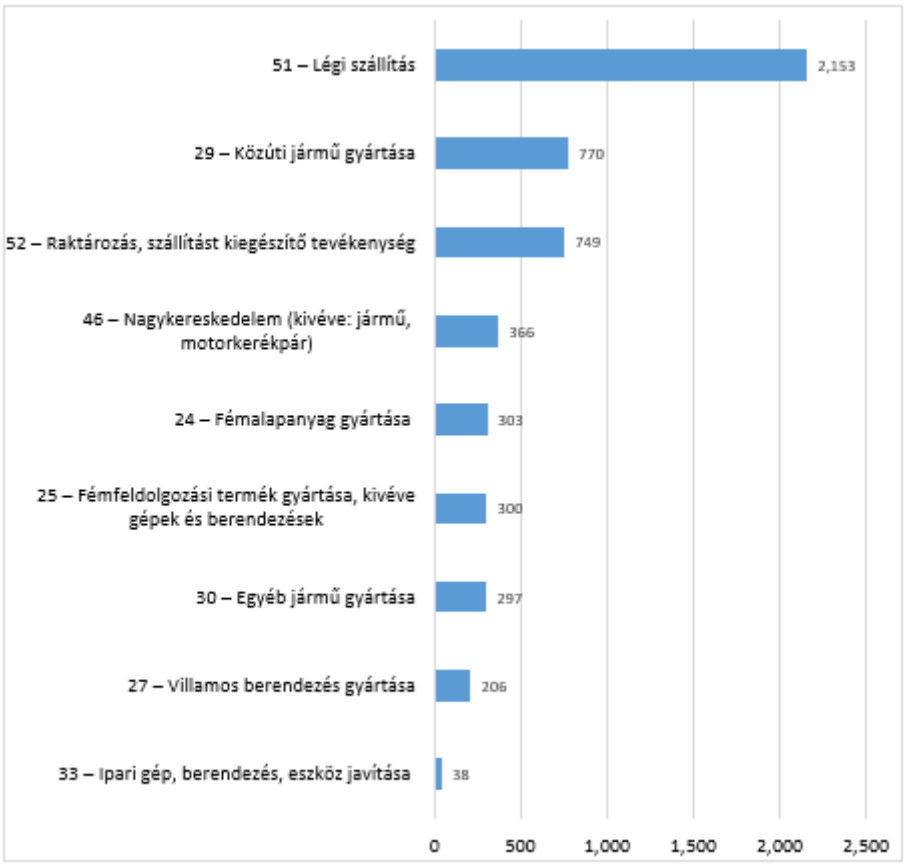
[8] NACE Rev. 2, az uniós gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszere: https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-RA-07-015

8. légi jármű karbantartása;
9. fémalapanyag gyártása.

A legtöbb érintett munkavállaló a légi szállítási ágazatban (2 153) dolgozott, ezt követte a közúti gépjárművek gyártása (770), valamint a raktározás és a szállítást kiegészítő tevékenységek (749), lásd az 1. ábrát.

Egy Franciaország által benyújtott kérelem egynél több tevékenységi ágazatra vonatkozott.

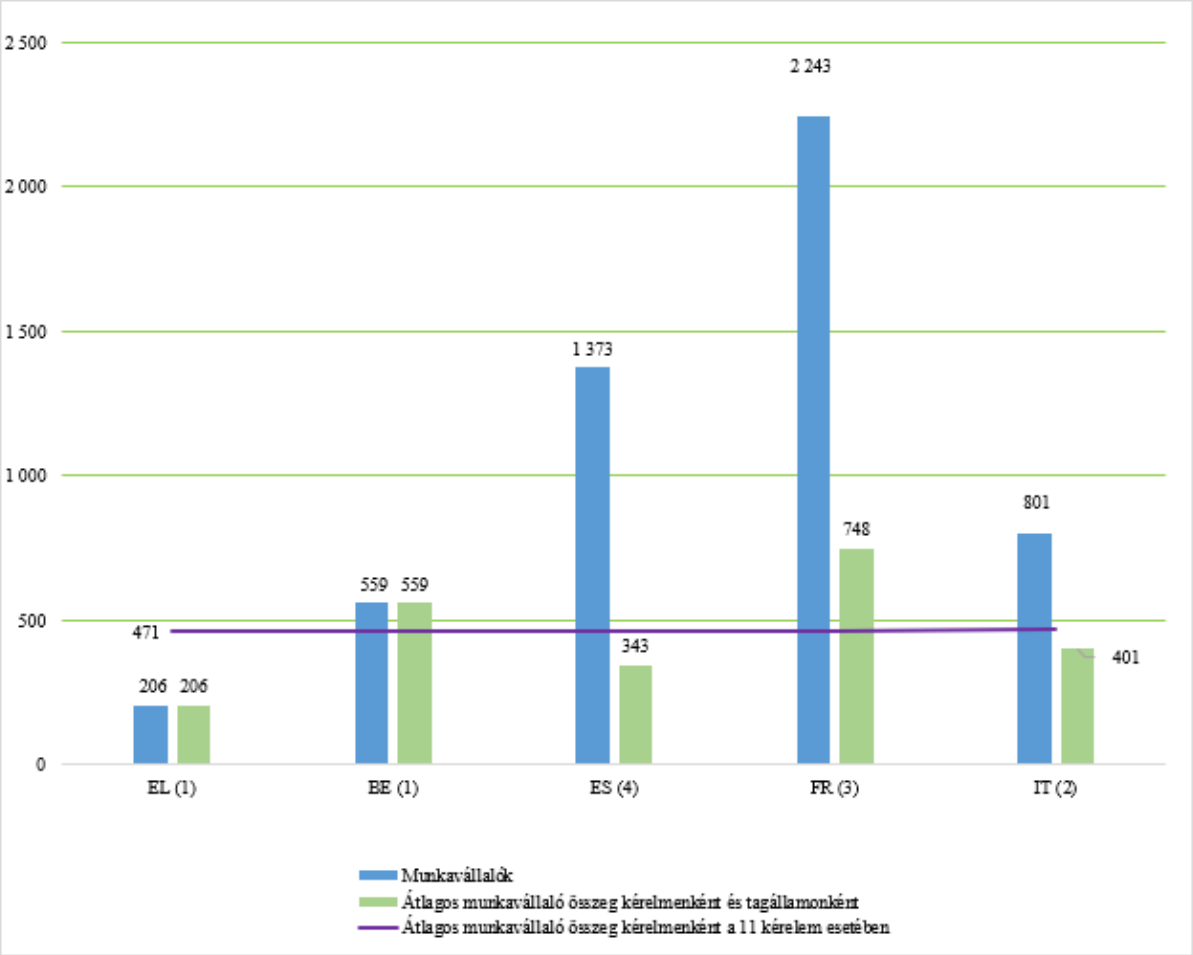
1. ábra: A 2021-ben és 2022-ben támogatásra jogosult munkavállalók száma ágazatonként (a NACE Rev. 2. rendszer szerinti ágazati szint)

2.1.3. A benyújtott kérelmek a támogatásra jogosult kedvezményezettek száma szerint

A 2021-ben és 2022-ben benyújtott 11 kérelem 6 elbocsátáshoz kötődött. Az EGAA-támogatásban részesítendő munkavállalók teljes száma 5 182 volt (lásd: 1. táblázat). Franciaország kérelmezett a legtöbb elbocsátott munkavállaló számára EGAA-támogatást (2 243), ezt követte Spanyolország (1 373) és Olaszország (801). A támogatásra jogosult munkavállalók átlagos száma kérelmenként 471 volt, lásd a 2. ábrát.

2. ábra: A támogatásra jogosult munkavállalók száma tagállamonként 2021 és 2022 között

A benyújtott kérelmek száma zárójelben van feltüntetve.

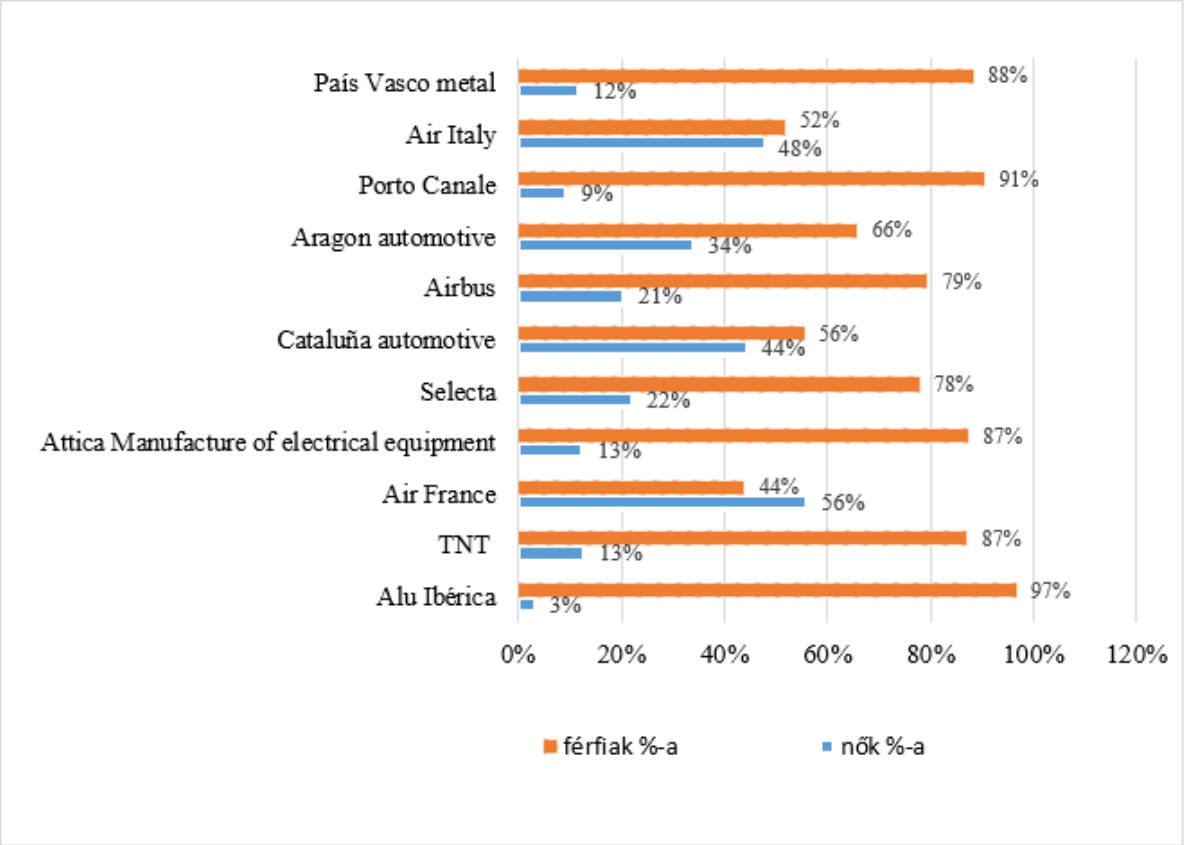
Támogatásra jogosult munkavállalók száma összesen:	**5 182**
A támogatásra jogosult munkavállalók átlagos száma:	**471**

A támogatásra jogosult munkavállalók 65 %-a férfi, 71 %-a 30–54 éves volt, 57 %-a pedig felső középfokú vagy posztszekunder végzettséggel rendelkezett. A munkavállalók nemek szerinti profilja azonban jelentősen eltér az egyes kérelmekben. A francia kérelem (légi közlekedés) 56 %-ban irányult nőkre. Ezzel szemben a spanyol és az olasz kérelmek a nőket 3, illetve 9 %-ban érintették; ezek a kérelmek a fémalapanyag-gyártáshoz, valamint a raktározáshoz és a szállítást kiegészítő tevékenységekhez kötődtek, amely két ágazat hagyományosan többnyire férfiakat foglalkoztat. Lásd az alábbi 3–6. ábrát.

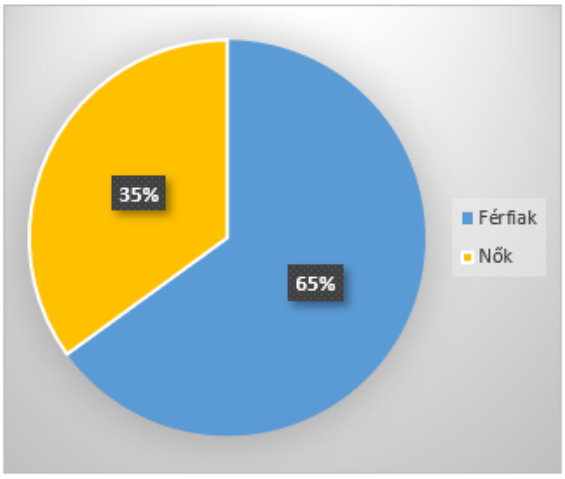
A szerkezetátalakítási események által érintett munkavállalók és az EGAA-támogatásban részesítendők száma különbözhet, ha a tagállam olyan döntést hoz, hogy a segítségnyújtását az emberek meghatározott csoportjaira, pl. a legkiszolgáltatottabb munkavállalókra összpontosítja, akik számára különös nehézséget jelent a munkaerőpiacon maradni, és/vagy leginkább rá vannak szorulva a

támogatásra. Továbbá az elbocsátott dolgozók számára a tagállamokban elérhető szokásos támogatás egyes esetekben elegendő lehet a munkába való gyors visszailleszkedéshez, vagy a dolgozók bizonyos esetekben előrehozott öregségi nyugdíjat vehetnek igénybe. Ilyen esetekben nincs szükség olyan EGAA-beavatkozásra, amely a jogalap értelmében a szokásos támogatáson felül nyújt támogatást.

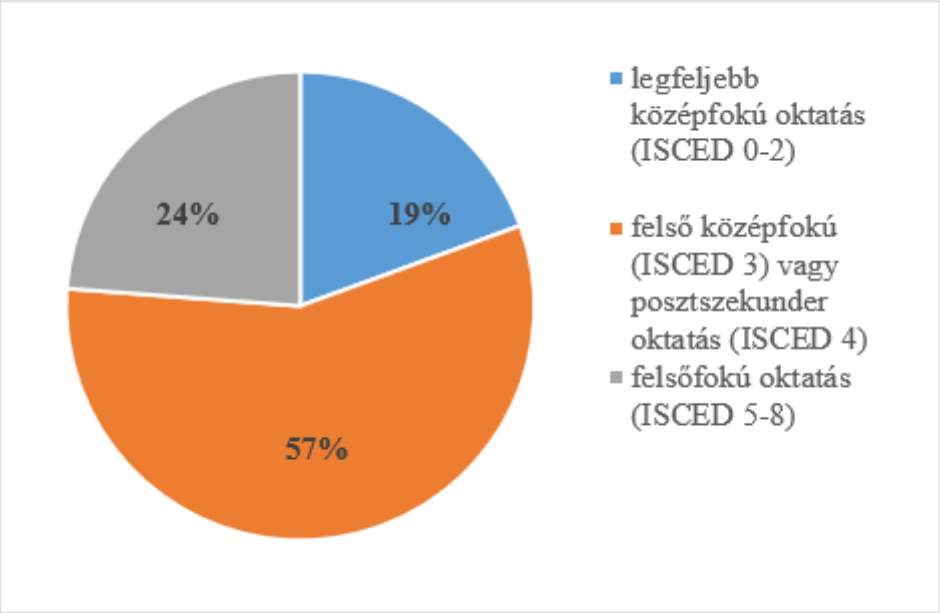
3. ábra: A támogatásra jogosult munkavállalók profilja nemek szerint és kérelmenként

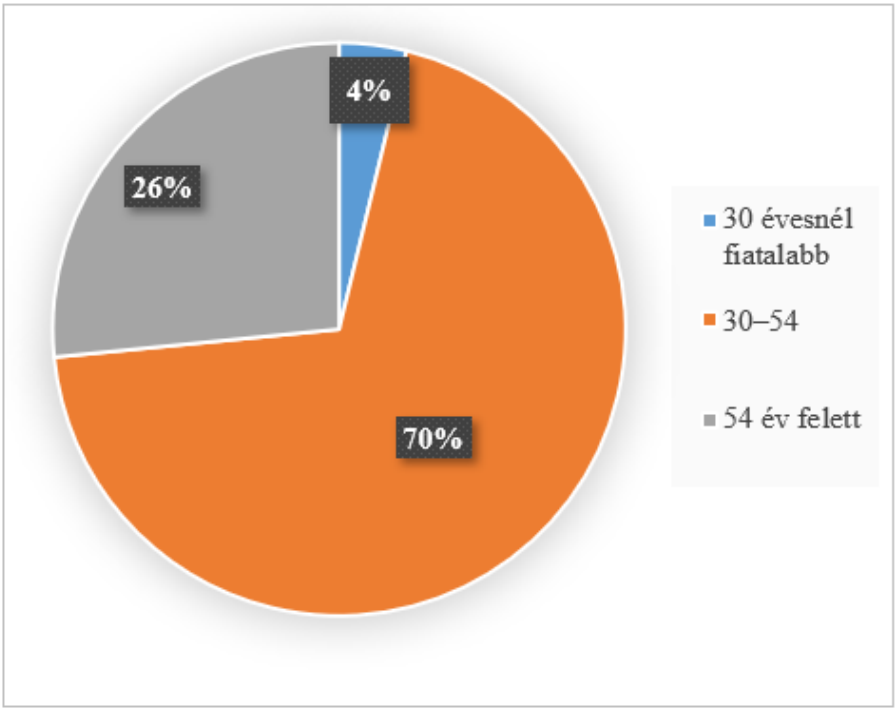
4. ábra: A támogatásra jogosult munkavállalók profilja nemek szerint

5. ábra: A támogatásra jogosult munkavállalók profilja iskolai végzettség szerint

6. ábra: A támogatásra jogosult munkavállalók profilja életkor szerint

2.1.4. A benyújtott kérelmek az igényelt összeg szerint

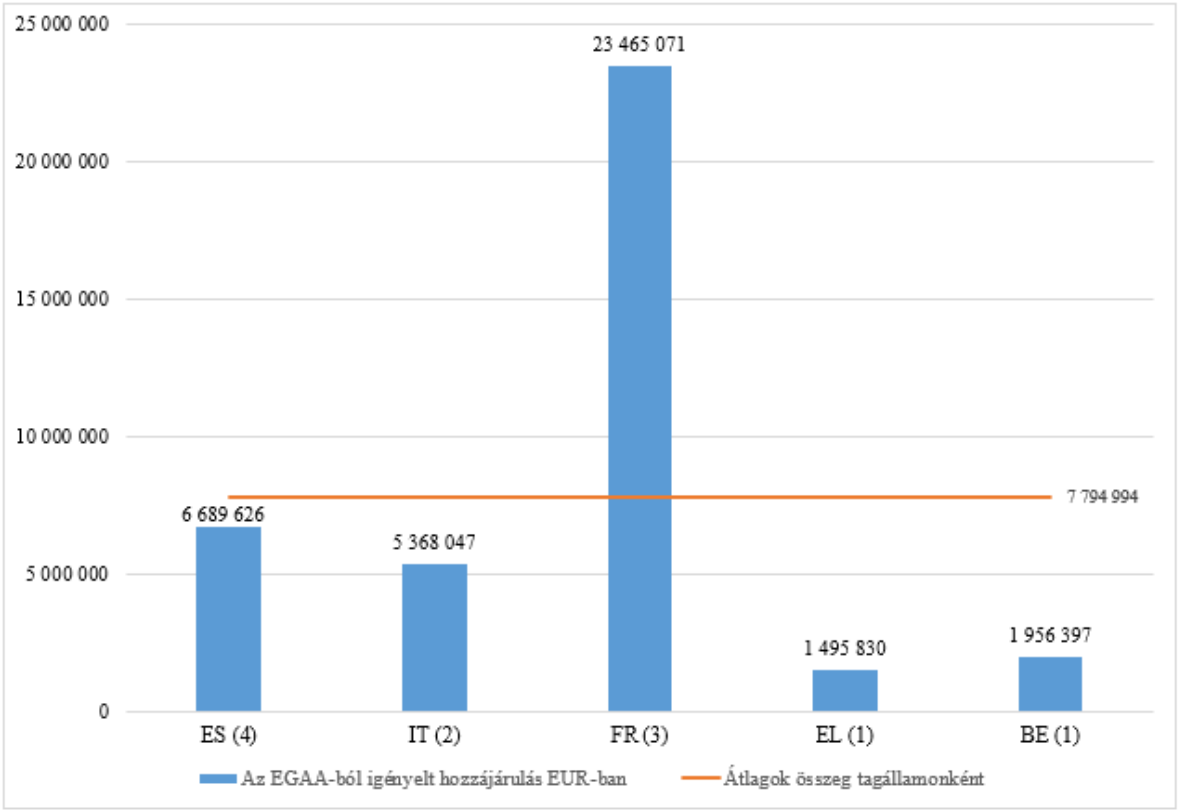
Az EGAA pénzügyi hozzájárulása a tagállamok nemzeti, regionális és helyi szintű intézkedéseit egészíti ki. A kérelmező tagállamnak biztosítania kell, hogy az EGAA-ból nyújtott pénzügyi

hozzájárulásban részesülő egyedi intézkedések nem részesülnek az uniós költségvetésből más pénzügyi támogatásban, és hogy megfelelnek az állami támogatásokra vonatkozó szabályoknak. Továbbá az EGAA által támogatott intézkedések nem helyettesítik azokat az intézkedéseket, amelyek a nemzeti jog vagy a kollektív szerződések értelmében a vállalatok felelősségi körébe tartoznak.

Minden EGAA-támogatást igénylő tagállamnak ki kell dolgoznia egy, a támogatásra jogosult kedvezményezettek profiljához legjobban illeszkedő koordinált intézkedéscsomagot. Az (EU) 2021/691 rendelet az EGAA társfinanszírozási arányát az ESZA+-nak az érintett tagállamban alkalmazott legmagasabb társfinanszírozási arányában vagy 60 %-ban határozza meg, attól függően, hogy melyik a magasabb.

A 11 kérelemre összesen 38 974 971 EUR összeget igényeltek az EGAA-ból. A legmagasabb összeget Franciaország igényelte három kérelemhez (23 465 071 EUR), amelyet Spanyolország követett négy kérelemhez (6 689 626 EUR) és Olaszország két kérelemhez (5 368 047 EUR). Az igényelt EGAA-támogatások 1 214 607 EUR-tól 17 742 607-ig terjedtek, az átlagos összeg tagállamonként 7 794 994 EUR, míg kérelmenként 3 543 179 EUR volt.

7. ábra: Az EGAA-ból a 2021-ben és 2022-ben igényelt teljes összeg (EUR-ban), tagállamonként

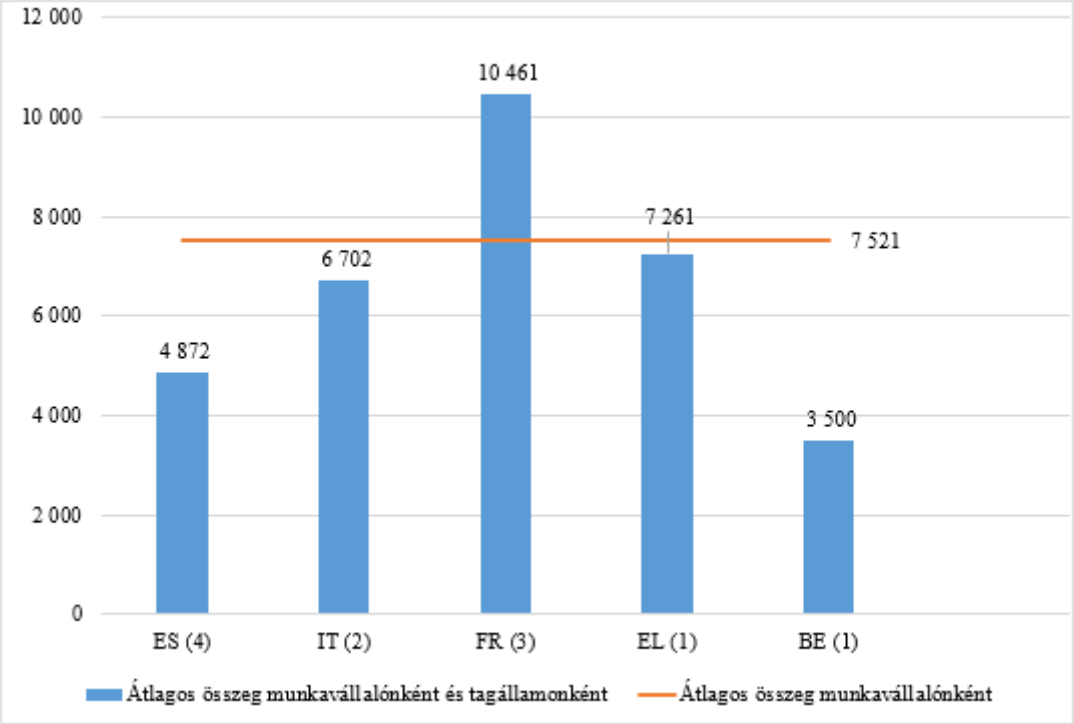
A benyújtott kérelmek száma zárójelben van feltüntetve.

Az EGAA-ból igényelt teljes összeg: **38 974 971 EUR**
Az EGAA-ból igényelt átlagos összeg tagállamonként: **7 794 994 EUR**

2.1.5. A benyújtott kérelmek az egy munkavállalóra jutó összeg szerint

Az (EU) 2021/691 rendelet nem korlátozza a támogatásra jogosult munkavállalónként igényelt összeget. Ez az összeg az érintett munkaerőpiac helyzete, a támogatásra jogosult munkavállalók egyéni körülményei, a tagállam által már meghozott intézkedések, valamint a szolgáltatásnyújtás érintett tagállamban jelentkező költsége szerint változhat. A fenti a magyarázata annak, hogy az egy munkavállalóra jutó EGAA-támogatás javasolt összege 2021-ben és 2022-ben 3 500 EUR-tól 10 461 EUR-ig terjedhetett, míg átlagosan 7 521 EUR volt. Az egy kedvezményezettre jutó legmagasabb átlagos összeget Franciaország (10 461 EUR), a legalacsonyabb összeget pedig Belgium (3 500 EUR) igényelte.

8. ábra: Az EGAA-ból igényelt összeg (EUR-ban) munkavállalónként és tagállamonként 2021–2022-ben

A benyújtott kérelmek száma zárójelben van feltüntetve.

Az EGAA-ból igényelt átlagos összeg kedvezményezettenként: 7 521 EUR

2.2. Az elfogadott határozatok és a megítélt hozzájárulások

Az EGAA a többéves pénzügyi keret felső összeghatárán kívül eső szükséghelyzeti segélyeszköz. Minden egyes beavatkozás társfinanszírozását az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak kell jóváhagynia.

2021–2022-ben az Európai Parlament és a Tanács 14 határozatot fogadott el az EGAA-támogatása igénybevételére, amelyek közül öt az 1309/2013/EU rendelet alapján 2020-ban benyújtott kérelmekre vonatkozott. A 2. táblázat ezért az 1. táblázattól eltérő esetcsoportot fed le, amely a 2021-ben és 2022-ben benyújtott kérelmeket mutatja be.

A 2020-as kérelmek esetében az EGAA társfinanszírozási aránya az összes tagállam esetében 60 %-os volt. A 2021-től kezdődően beérkezett kérelmekre alkalmazandó új (EU) 2021/691 rendelet értelmében az EGAA társfinanszírozási aránya a 2021-től beérkezett kérelmek esetében az ESZA+-nak az érintett tagállamban alkalmazott legmagasabb társfinanszírozási aránya vagy 60 % ((EU)

2021/691 rendelet). A 2021-ben és 2022-ben kérelmet benyújtó tagállamok mindegyike 85 %-os társfinanszírozási arányra jogosult[9].

A megítélt 14 hozzájárulás kilenc tagállamban[10] 13 025 munkavállalót érintett, összesen 51 790 562 EUR EGAA-társfinanszírozással és támogatásra jogosult munkavállalónként átlagosan 3 976 EUR összeggel. A támogatásra jogosult 13 025 munkavállaló 56 %-a férfi és 76 %-a 54 év alatti volt.

[9] A 85 %-os társfinanszírozási arány azért volt alkalmazandó, mert ezek a tagállamok legalább egy kevésbé fejlett régióval rendelkeztek.
[10] Belgium, Németország, Észtország, Görögország, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, Hollandia és Finnország.

2. táblázat: A 2021-ben és 2022-ben megítélt hozzájárulások részletei (A költségvetési hatóság általi aláírás időpontja 2021-ben és 2022-ben)

EGAA-hivatkozás	Tagállam	Kérelem	Az alkalmazás kezdőnapja	4. cikk Beavatkozási kritériumok	Kereskedelem / Válság	Nemzeti-hozzájárulás (EUR-ban)	Odaítélt EGAA-hozzájárulás (EUR-ban)	Az érintett munkavállalók száma	Átlagos EGAA-hozzájárulás munkavállalónként (EUR-ban)	Támogatásra jogosult férfiak	Támogatásra jogosult nők	Támogatásra jogosult 54 év alattiak	Támogatásra jogosult 54 év felettiek	A költségvetési hatóság általi aláírás időpontja	Kifizetés időpontja (banki átutalások)
EGF/2020/002	**EE**	**Estonia Tourism**	2020. 11. 12.	V (kiv. kör.)	Válság (Covid19)	2 982 987	4 474 480	5 060	884	1 970	3 090	4 030	1 030	2021. 05. 20.	2021. 06. 01.
EGF/2020/003	**DE**	**GMH Guss**	2020. 12. 15.	a	Kereskedelem	721 138	1 081 706	476	2 272	455	21	300	176	2021. 06. 08.	2021. 06. 17.
EGF/2020/004	**NL**	**KLM**	2020. 12. 22.	a	Válság (Covid19)	3 346 146	5 019 218	1 201	4 179	933	268	824	377	2021. 06. 08.	2021. 06. 17.
EGF/2020/005	**BE**	**Swissport**	2020. 12. 22.	a	Válság (Covid19)	2 479 483	3 719 224	1 468	2 534	1 086	382	1 268	200	2021. 06. 08.	2021. 06. 17.
EGF/2020/007	**FI**	**Finnair**	2020. 12. 30.	a	Válság (Covid19)	1 168 240	1 752 360	500	3 505	280	220	359	141	2021. 06. 08.	2021. 06. 17.
EGF/2021/001	**ES**	**País Vasco metal**	2021. 06. 25.	b	Válság (Covid19)	214 343	1 214 607	300	4 049	265	35	238	62	2021. 11. 25.	2021. 12. 09.
EGF/2021/002	**IT**	**Air Italy**	2021. 07. 15.	a	Vállalati válság	683 760	3 874 640	611	6 341	317	294	423	188	2021. 12. 15.	2021. 12. 27.
EGF/2021/003	**IT**	**Porto Canale**	2021. 07. 15.	Munkaerőpiac	Kereskedelem	263 543	1 493 407	190	7 860	172	18	187	3	2021. 12. 15.	2021. 12. 27.
EGF/2021/004	**ES**	**Aragon automotive**	2021. 07. 26.	b	Válság (Covid19)	247 917	1 404 863	320	4 390	211	109	193	127	2021. 12. 15.	2021. 12. 27.
EGF/2021/005	**FR**	**Airbus**	2021. 07. 26.	a	Válság (Covid19)	660 930	3 745 264	297	12 610	236	61	257	40	2022. 02. 16.	2022. 02. 28.
EGF/2021/006	**ES**	**Cataluña automotive**	2021. 09. 23.	b	Kereskedelem	493 263	2 795 156	450	6 211	250	200	293	157	2022. 03. 09.	2022. 03. 14.
EGF/2021/007	**FR**	**Selecta**	2021. 10. 12.	a	Válság (Covid19)	348 918	1 977 200	366	5 402	285	81	283	83	2022. 03. 24.	2022. 04. 04.
EGF/2021/008	**EL**	**Attica Manufacture of electrical equipment**	2021. 12. 21.	b	Kereskedelem	263 970	1 495 830	206	7 261	180	26	163	43	2022. 06. 23.	2022. 07. 01.
EGF/2022/001	**FR**	**Air France**	2022. 01. 21.	a	Válság (Covid19)	3 131 049	17 742 607	1 580	11 229	695	885	1 094	486	2022. 06. 23.	2022. 07. 01.
				Teljes számadatok		**17 005 687**	**51 790 562**	**13 025**	**3 976**	**7 335**	**5 690**	**9 912**	**3 113**		
21-ben és 2022-ben született határozatok és kifizetések teljes szám				**a=8 b=4 Kiv. kör.=1 Munkaerőpiac=**	**Válság = 10 Kereskedelem = 4**	**1 214 692**	**3 699 326**	**930**		**56%**	**44%**	**76%**	**24%**	**Átlagos számadatok a 14 kérelemre**	

2.2.1. Az EGAA által támogatott intézkedések

Az (EU) 2021/691 rendelet 7. cikke értelmében az EGAA-ból pénzügyi hozzájárulás nyújtható olyan aktív munkaerőpiaci intézkedésekhez, amelyek a támogatásra jogosult kedvezményezettek, és különösen a közülük leginkább hátrányos helyzetűek munkaerőpiacra való vagy önálló vállalkozóként történő újbóli beilleszkedését célzó összehangolt, személyre szabott szolgáltatási csomag részét képezik.

Az EGAA-hozzájárulásra 2021-ben és 2022-ben jóváhagyott aktív foglalkoztatási intézkedések főként a következő intézkedéstípusokból álltak:

- pályaorientációs tanácsadás,
- intenzív, személyre szabott segítségnyújtás az álláskereséshez,
- többféle átképzés, továbbképzés és szakképzés, beleértve a horizontális és humán készségek oktatását, a vállalkozói képzést és a felsőoktatási programokat,
- újbóli elhelyezkedést célzó tanácsadás és mentorálás, valamint mentorálás az új munkahelyen való munkakezdés kezdeti időszakában,
- a vállalkozói szellem előmozdítása és az induló vállalkozásokhoz való hozzájárulás,
- egyszeri ösztönzők a gyors átcsoportosításra és a munkaerő-felvétel ösztönzése, valamint
- különböző juttatások (pl. álláskeresési, képzési) és hozzájárulások (pl. az ingázás vagy az eltartottak gondozásának költségeihez).

A tagállamok a támogatási csomagok kialakításakor figyelembe vették az egyes kedvezményezettek hátterét, tapasztalatát és végzettségét, mobilitási készségét, az érintett régiókban jelenleg meglévő vagy várható munkalehetőségeket, valamint a változásra való felkészülésre és a szerkezetátalakításra vonatkozó uniós minőségi keretben megfogalmazott ajánlásokat. A 7. cikk (2) bekezdésével összhangban a tagállamok megerősítették, hogy a digitális ipari korban és az erőforrás-hatékony gazdaságban szükséges készségek terjesztését ugyancsak figyelembe vették a támogatási csomagok kialakítása során.

2.2.2. A nemzeti vagy uniós forrásokból finanszírozott intézkedéseket kiegészítő jelleg

Az EGAA célja, hogy aktív munkaerőpiaci intézkedések révén javítsa a foglalkoztathatóságot és megkönnyítse a támogatásra jogosult kedvezményezetteknek a tisztességes és fenntartható munkaerőpiacon történő gyors elhelyezkedését. Az EGAA-intézkedéseket mindig a rendszeres nemzeti intézkedések mellett és/vagy azok fokozására kínálják, ezáltal biztosítva az EGAA-intézkedések egymást kiegészítő jellegét és addicionalitását.

Az alap kiegészíti az Európai Szociális Alap Pluszt (ESZA+), amely a foglalkoztatást elősegítő legjelentősebb uniós támogatási eszköz. A két alap azért lehet egymást kiegészítő eszköz e kérdésekben, mert időtávuk eltérő. Az EGAA egy olyan konkrét, nagyszabású szerkezetátalakítási eseményre válaszul nyújt támogatást az elbocsátott munkavállalóknak vagy az önálló vállalkozóknak, amely rövid idő alatt nagyszámú elbocsátást eredményez. Válsághelyzetekben konkrét támogatást nyújt, míg az ESZA+ – megelőző jelleggel – hosszú távú, stratégiai célokat (pl. humántőke-fejlesztést, változásmenedzsmentet) támogat többéves programokon keresztül.

Az EGAA lehetővé teszi, hogy a tagállamok sokkal inkább személyre szabott és érdemi, célzott segítséget nyújthassanak a támogatásra jogosult kedvezményezetteknek, ideértve olyan intézkedéseket is, amelyekhez egyébként nem lenne hozzáférésük (például közép- és felsőfokú oktatás). A tapasztalatok szerint az EGAA lehetőséget kínál arra, hogy az elbocsátott munkavállalók igényeire szabott szolgáltatásokat dolgozzanak ki, amelyek jóval túlmutatnak a szokásos képzéseken és intézkedéseken. Ezzel szemben az ESZA+ támogatás a lakosság szélesebb rétegeit célozza meg (a foglalkoztatottakat és az állástalanokat egyaránt).

Az EGAA révén a tagállamok kedvezőbb tanácsadó/kedvezményezett arány mellett és hosszabb időre tudnak támogatást nyújtani. Ez növeli a kedvezményezettek esélyeit helyzetük javítására.

A tagállamok egyes esetekben az EGAA- és ESZA-intézkedéseket a rövid és hosszabb távú megoldások biztosítása érdekében együttesen alkalmazzák. A kérelmek szintjén az EGAA rendes körülmények között a meglévő nemzeti vagy ESZA-intézkedésekre épít azok kiegészítésével vagy más kiegészítő intézkedések nyújtásával. A döntő kritérium az, hogy a meglévő eszközök alkalmasak legyenek a támogatásra jogosult kedvezményezettek segítésére, a kívánt célkitűzések eléréséhez legmegfelelőbb eszközök és intézkedések kiválasztása – és programozása – pedig a tagállamok feladata.

A szubszidiaritás elvével összhangban az ESZA+- vagy EGAA-finanszírozás alkalmazásával kapcsolatos döntés tagállami szinten születik meg. A tagállamok döntik el, hogy a helyi viszonyok figyelembevételével a két alap egymást kiegészítő jellegét hogyan lehet a legjobban biztosítani.

Az (EU) 2021/691 rendelet 9. cikkének (5) bekezdésében előírtaknak megfelelően valamennyi tagállamnak létre kell hoznia azokat a szükséges mechanizmusokat, amelyekkel elkerülhető az uniós pénzügyi eszközökből történő kettős finanszírozás kockázata. A legtöbb tagállamban az ESZA+ irányító hatósága felel az EGAA-kérelmek végrehajtásáért is. Ez lehetővé teszi a tagállamok számára annak biztosítását, hogy a különböző beavatkozások kiegészítsék egymást.

2.3. Jóvá nem hagyott kérelmek

2021-ben és 2022-ben a Bizottság, az Európai Parlament vagy a Tanács egyetlen kérelmet sem utasított el.

2.4. Az EGAA eredményei

Az EGAA eredményeivel kapcsolatos információk első számú forrásai a tagállamok által a végrehajtást követően hat hónappal benyújtott zárójelentések. Ezeket egészítik ki a tagállamok által a Bizottsággal közvetlenül, például az ülések és értekezletek során, valamint az értékelési audittevékenységekkel összefüggésben megosztott információk. A tagállamok egyike által 2021-ben jelentett főbb eredmények és adatok összefoglalását ez a szakasz tartalmazza.

2.4.1. A 2021-ben jelentett eredmények összefoglalása és minőségi értékelése

2021-ben a Bizottság egy, az EGAA által társfinanszírozott kérelem zárójelentését kapta meg, ezeket Görögország valósította meg 2018. augusztus 22. és 2020. augusztus 22. között. A Covid19-világjárvány miatt a tagállam kérésére a végrehajtási időszakot négy hónapra felfüggesztették a kijárási korlátozások feloldásáig. Az intézkedések végrehajtásának határidejét 2020. december 22-re halasztották, és a célcsoportot alkotó kedvezményezetteknek nyújtott személyre szabott szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások is ugyaneddig az időpontig voltak támogathatók[11].

A megszerzett számítógépes készségeknek a helyszínen történő tesztelést igénylő tanúsítására nem kerülhetett sor a közösségi kontaktusok korlátozására irányuló intézkedések 2020. november 7-i görögországi visszaállítását követően. Görögország ezért a végrehajtási időszak meghosszabbítását kérte, kizárólag az informatikai tanúsítási tesztekre vonatkozóan. A Bizottság ezt megadta. A tanúsítási tesztekre 2021. június 22-ig kerülhetett sor, és a kapcsolódó költségek az említett időpontig maradtak támogathatók.

Az intézkedéscsomag többek között a következőket foglalta magában: pályaorientációs tanácsadás, képzés (beleértve az informatikai alapkészségekre vonatkozó képzési modulokat, a számvitelről és pénzügyekről szóló felsőfokú oktatást, az arany- és ezüstművességet, valamint az angolt), vállalkozásindítás támogatása, foglalkoztatási támogatások és álláskeresési és képzési juttatások.

- *Szakmai tanácsadás:* Mind a 296 résztvevő 25, egyenként 45 perces egyéni tanácsadásban részesült. Az ülések eredményeképpen egyéni újrafoglalkoztatási tervek születtek. Az önálló vállalkozói tevékenységet tervezők számára az ülések egy részét üzleti terv kidolgozására szánták.
- *Képzés:* A munkavállalók mintegy 90 %-a (266 fő) vett részt képzésben. Három kivételével valamennyi munkavállaló három modulból álló képzésben vett részt: 120 órányi informatikai alapkészség, beleértve a Microsoft Office-ot (Word, Excel, PowerPoint és Access), a közösségi médiát, az e-kereskedelmet és az e-tranzakciókat; 100 órányi humán készség, például közönségkapcsolatok, kommunikáció, érzelmi intelligencia, tárgyalási technikák és együttműködés; és 80 óra „szakmai készségek”. A résztvevők különféle képzések közül választhattak, például közösségi média és marketing, online újságírás, vállalatirányítás, marketingtechnikák és értékesítési technikák. Három munkavállaló egyéb képzési programokat választott (a számvitelről és pénzügyekről szóló felsőfokú oktatást, az arany- és ezüstművességet, valamint az angolt).
- *Hozzájárulás vállalkozások létrehozásához*: A beavatkozási időszak végén 18 hozzájárulást nyújtottak vállalkozások alapításához, 20 munkavállalót pedig újrafoglalkoztattak önálló vállalkozóként.
- *Foglalkoztatási támogatások:* A támogatás havi 650 EUR volt, legfeljebb hat hónapra, amelyet a foglalkoztató vállalkozásnak fizettek ki, azzal a feltétellel, hogy a munkavállaló az ösztönzés megszűnésétől számított legalább további hat hónapig a munkahelyén maradt.

[11] Az EGAA-ból nyújtandó pénzügyi hozzájárulás odaítéléséről szóló C(2018) 6373 bizottsági végrehajtási határozat 4. cikkének (1) és (2) bekezdése szerint az intézkedéseket legkésőbb 2020. augusztus 22-ig kellett végrehajtani, és a személyre szabott szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások ugyanezen időpontig voltak támogathatók.

Egyetlen munkáltató sem élt a támogatással, valószínűleg azért, mert a tényleges végrehajtási időszak egybeesett a világjárvány miatti kijárási korlátozásokkal.

A Covid19-válság során a távoktatás keretében történő képzés lehetőségét kulcsfontosságú erősségnek tekintették. Ez opcionális volt, és az interjúalanyok véleménye alapján nagyon sikeres volt. A résztvevők élvezték az általa kínált további rugalmasság előnyeit.

2.4.2. A támogatott kedvezményezettek munkaerőpiacra való újbóli beilleszkedésének aránya

Az intézkedések végére a résztvevők közül 233 fő (79 %) újra munkába állt, 213 (91 %) mint munkavállaló, 20 (9 %) pedig önálló vállalkozóként. A résztvevők különböző területeken találtak munkát, többek között a kozmetikumok, a barkácsolás, az enzim-nagykereskedelem, az online újságírás és a turisztikai szálláshelyek területén.

Tizenkét hónappal később azonban a foglalkoztatottak száma 7 százalékponttal, az összes résztvevő 72 %-ára csökkent. A létrehozott vállalkozások negyede beszüntette tevékenységét, és a résztvevők mintegy 20 %-ának helyzete ismeretlen volt.

A Covid19-világjárvány miatti kijárási korlátozások akadályozták a munkavállalók új munkahelyek keresésére irányuló erőfeszítéseit és az intézkedések zökkenőmentes végrehajtását. Tekintettel erre az egyedi helyzetre, az újrafoglalkoztatási arány mindazonáltal nagyon sikeresnek tekinthető.

Az ebben az esetben a 2014–2020-as EGAA-időszak utólagos értékelése során készített interjúk azt mutatják, hogy az EGAA rugalmasabbnak tekinthető, mint más uniós programok, mivel alkalmazkodik az egyes kedvezményezettek igényeihez. A jelentés azt is megerősítette, hogy az EGAA növeli a tagállamok arra irányuló intézkedéseinek értékét, hogy segítsenek a támogatásra jogosult kedvezményezetteknek új munkát találni és újrapozicionálni magukat a munkaerőpiacon.

2.5. Pénzügyi végrehajtás

2.5.1. EGAA-hozzájárulások

Az EGAA a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló tanácsi rendelet[12] 8. cikke szerinti tematikus speciális eszköz. Az EGAA által felhasználható maximális éves összeg 2018-as árakon számítva évi 186 millió EUR, ami a 2021–2027-es időszakban (folyó árakon) évente átlagosan 209,6 millió EUR-nak felel meg.

Az EGAA-hozzájárulást a tagállamnak egyetlen részletben, 100 %-os előfinanszírozásként fizetik ki az attól számított 15 munkanapon belül, hogy a költségvetési hatóság jóváhagyta az EGAA-támogatásra vonatkozó határozatot.

[12] A Tanács (EU, Euratom) 2020/2093 rendelete (2020. december 17.) a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 433I., 2020.12.22., 11. o.).

2021-ben és 2022-ben a költségvetési hatóság 14 EGAA-hozzájárulást hagyott jóvá, összesen 51 790 562 EUR értékben[13]. A személyre szabott szolgáltatások becsült költségei[14] magukban foglalták a pályaorientációs tanácsadásra fordított kiadások 19 %-át, a képzésre fordított kiadások 29 %-át, a vállalkozói kedv ösztönzésére fordított kiadások 24 %-át, a juttatásokra és ösztönzőkre fordított kiadások 24 %-át, valamint a munkába való visszailleszkedést követő mentorálásra fordított kiadások 1 %-át.

2.5.2. Technikai segítségnyújtás

Az (EU) 2021/691 rendelet 11. cikkének (1) bekezdése értelmében és a Bizottság kezdeményezésére az adott évben rendelkezésre álló EGAA pénzügyi források legfeljebb 0,5 %-a felhasználható technikai segítségnyújtásra. Ezt az összeget az EGAA-rendelet végrehajtásához szükséges tevékenységek, úgy mint egy tudásalap előkészületeire, nyomon követésére, adatgyűjtésére és létrehozására irányuló tevékenységek, igazgatási és technikai támogatás, tájékoztatási és kommunikációs tevékenységek, valamint audit-, ellenőrzési és értékelési tevékenységek finanszírozására kell felhasználni.

A technikai segítségnyújtás céljára a költségvetési hatóság a 2022. évre 290 000 EUR összeget bocsátott rendelkezésre. A Covid19-világjárvány miatt 2021-ben nem kértek technikai segítségnyújtást.

3. táblázat: 2022. évi technikai segítségnyújtási kiadások

Leírás	**Teljes költségvetésbe felvett összeg**	**Kötelezettségvállalások tényleges**	**Megjegyzések**
Igazgatási támogatás	190 000 EUR	22 107,93 EUR	A Covid19-világjárvánnyal kapcsolatos bizonytalanságok miatt (az eredetileg tervezett két helyett) csak egy személyes találkozóra került sor az EGAA-kapcsolattartókkal 2022. november 24-én. A másikat online tartották. A hálózatépítési szemináriumot azért nem szervezték meg, mert kevés EGAA-kérelem érkezett, és az időzítés nem volt kedvező a szakmai látogatás megszervezéséhez. Ami a tájékoztatási tevékenységeket illeti, a honlap rendszeres frissítése megtörtént (költségmentesen), de a projektek viszonylag kis száma miatt nem került sor további tájékoztatási tevékenységekre vagy anyagok létrehozására.

[13] Ez az összeg nem tartalmazza az Európai Bizottság által kezdeményezett technikai segítségnyújtásra vonatkozó határozatokat. Lásd a 2.5.2. pontot.
[14] Az EGAA-rendelet 7. cikke (1) bekezdésének a), b) és c) pontja szerinti intézkedések.

Technikai támogatás	100 000 EUR	99 982,11 EUR	Az EGAA moduljainak karbantartása és frissítése az elektronikus adatcsererendszerben – a közös alapkezelő rendszerben (SFC).
Teljes költség	**290 000 EUR**	**122 090,04 EUR**	

2.5.3. Bejelentett szabálytalanságok

2021-ben és 2022-ben nem jelentettek a Bizottságnak az (EU) 2021/691 rendelet tárgykörében szabálytalanságokat.

2.5.4. Az EGAA pénzügyi hozzájárulások lezárása

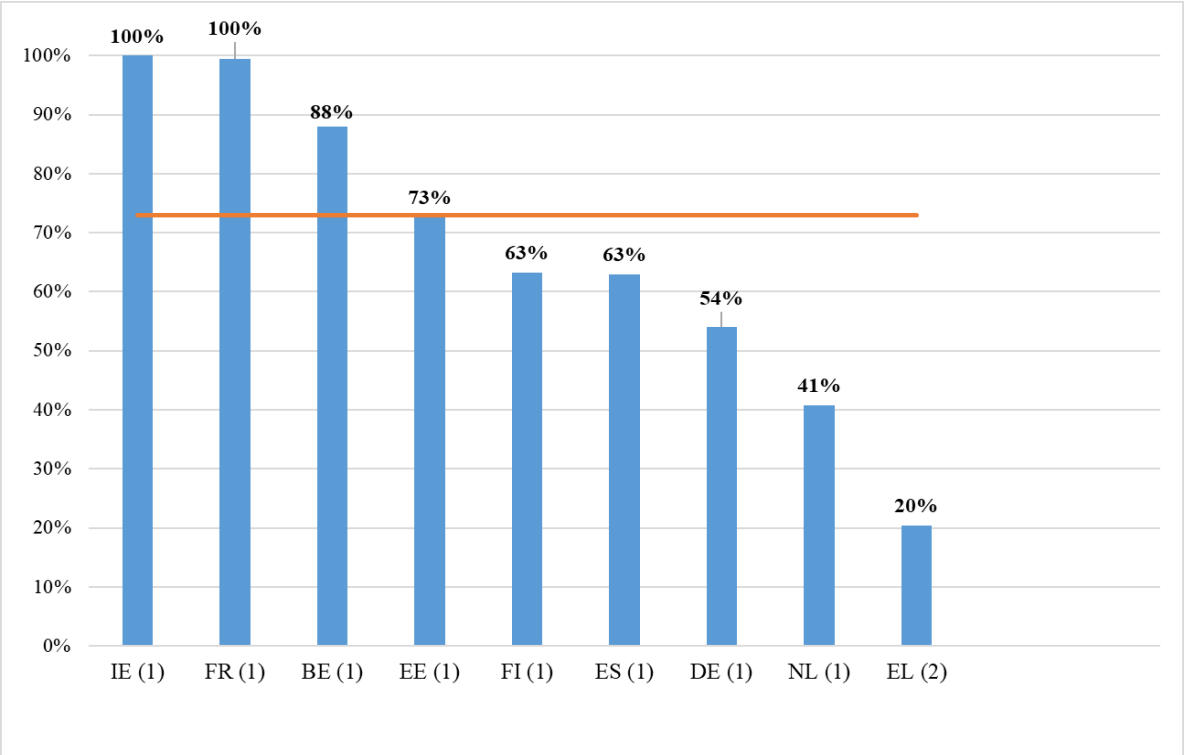
Egy EGAA-kérelem akkor zárul le, amikor az összes szükséges információt tartalmazó zárójelentést megküldték a Bizottság részére, minden fennálló visszatérítés kifizetésre került, valamint a tagállamnak és a Bizottságnak nem marad egyéb tennivalója. Továbbra is fennáll az a kötelezettség, amely szerint minden igazoló dokumentumot további három évig meg kell őrizni a Bizottság és a Számvevőszék számára (az 1309/2013/EU rendelet 21. cikkének (5) bekezdése).

A jelentéstételi időszakban csak a 2014–2020-as időszakból származó esetek végrehajtását fejezték be és álltak készen a lezárásra. Ezen esetekben az EGAA pénzügyi hozzájárulások lezárására vonatkozó eljárásokat az 1309/2013/EU rendelet 18. cikke határozza meg.

Tíz, 2015 és 2020 között végrehajtott intézkedés zárult le 2021-ben és 2022-ben. Az átlagos felhasználási arány 73 % volt; a legalacsonyabb arány 20 %, a legmagasabb pedig 100 % volt. A Bizottságnak visszatérített, felhasználatlan pénzeszközök teljes összege 7 889 378 EUR-t tett ki, ami az odaítélt EGAA-hozzájárulások 28 %-a. Az intézkedések részleteit a 4. táblázat tartalmazza.

Az EGAA pénzügyi hozzájárulásának felhasználási aránya tagállamonként jelentősen eltér (lásd az 9. ábrát), a megfigyelt átlagos arány Görögországban (20 %) és Hollandiában (41 %) a legalacsonyabb, és Írországban, illetve Franciaországban (100 %), Belgiumban (88 %) és Észtországban (73 %) a legmagasabb.

9. ábra: Átlagos felhasználási arány tagállamonként (az odaítélt EGAA-hozzájárulás %-a)

Az EGAA-kérelmek száma zárójelben van feltüntetve

A tagállamok több okból nem használták fel teljesen a megítélt összegeket. Ugyan a tagállamokkal szemben elvárás, hogy reális költségvetési irányszámokat nyújtsanak be a személyre szabott szolgáltatásokat tartalmazó összehangolt intézkedéscsomagra vonatkozóan, a pontos tervezés nem mindig lehetséges a pályázati szakasz során. A tagállamok emellett hajlamosak túlbecsülni a költségvetéseket és kezdetben nagy biztonsági ráhagyással számolni a túlköltekezés kockázatának csökkentése érdekében, vagy azért, mert sok ismeretlen tényező van, például a potenciális kedvezményezettek profilja és igényei tekintetében.

A tervezési szakaszban általában túlbecsülik azon munkavállalók számát, akik részt kívánnak venni a javasolt intézkedésekben. A részvételi szint a vártnál alacsonyabb lehet a javuló munkaerőpiaci helyzet vagy előre nem látható személyes tényezők miatt, például a munkavállalók önállóan új állást találnak, nem motiváltak, a korai nyugdíjba vonulást választják. Emellett előfordulhat, hogy egyes munkavállalók olcsóbb vagy rövidebb időtartamú intézkedéseket választanak a drágábbak vagy hosszabbak helyett.

A kiadások alacsony szintjének további oka lehet, hogy az intézkedések végrehajtását késve kezdik meg, és nem használják ki teljeskörűen annak lehetőségét, hogy rugalmasan átcsoportosítsák a forrásösszegeket a különböző költségvetési tételek között, illetve hogy az eredetileg vártnál több finanszírozás áll rendelkezésre tagállami szinten.

A Bizottság útmutatással szolgál a tagállamoknak már a pályázati szakaszban is, hogy ösztönözze az optimális alapkezelést, és javítsa a végrehajtási arányt. A tagállami tapasztalatok növekedésével az intézkedések pénzügyi tervezésének optimalizálása és a 24 hónapos időszak során történő munkavállalói részvétel előrejelzésének pontosabb megítélése várható. A Bizottság úgy véli, hogy a különféle koordinációs és végrehajtó szervezetek kapacitása, valamint az országos és a regionális/helyi szint közötti kommunikáció minősége is javulóban van.

4. táblázat: A 2021-ben és 2022-ban lezárult esetek

EGAA-hivatkozás	EGF/2015/006	EGF/2016/003	EGF/2017/001	EGF/2017/003	EGF/2017/005	EGF/2017/008	EGF/2017/009	EGF/2017/010	EGF/2018/001	EGF/2018/003	ÖSSZESEN
Kérelem	PWA International	petroleum and chemicals	Castilla y León mining of coal	Attica retail	Retail	Goodyear	Air France	Caterpillar	Financial service activities	Attica Publishing Activities	10 lezárult eset 2021-ben és 2022-ban
Tagállam	IE	EE	ES	EL	FI	DE	FR	BE	NL	EL	9 tagállam
Ágazat (rövid megnevezés)	Légi jármű karbantartása	Kokszgyártás, kőolaj-feldolgozás; Vegyi anyagok és vegyi termékek gyártása	Szénbányászat	Kiskereskedelem	Kiskereskedelem	Gumi-, műanyag termék gyártása	Légi szállítás	Gépek és berendezések	Pénzügyi közvetítés	Kiadói tevékenység	
Az alkalmazás kezdőnapja	2015. 06. 19.	2016. 05. 11.	2017. 01. 20.	2017. 04. 13.	2017. 06. 12.	2017. 10. 06.	2017. 10. 23.	2017. 12. 18.	2018. 02. 23.	2018. 05. 22.	
Elbocsátott munkavállalók	108	1 550	339	725	1 660	646	1 858	2 285	1 324	550	11 045
Támogatásra jogosult személyek (NEET-fiatalokat is beleértve)	216	800	464	725	1 500	646	1 858	2 585	450	550	9 794
A zárójelentés határideje	2017. 12. 19.	2019. 01. 01.	2018. 08. 15.	2020. 01. 13.	2019. 12. 12.	2020. 07. 01.	2020. 04. 23.	2020. 06. 18.	2020. 08. 23.	2021. 02. 22.	
A záróbejelentés benyújtásának tényleges dátuma	2017. 12. 19.	2019. 06. 04.	2018. 08. 09.	2020. 01. 13.	2019. 12. 09.	2020. 08. 25.	2020. 04. 24.	2020. 10. 08.	2020. 11. 25.	2021. 06. 18.	
A lezárásról szóló levél elküldésének dátuma	2021. 11. 09.	2022. 05. 23.	2022. 02. 09.	2021. 02. 19.	2021. 03. 18.	2022. 05. 23.	2022. 02. 11.	2021. 04. 12.	2021. 11. 15.	2022. 10. 10.	
Támogatott kedvezményezettek (munkavállalók és NEET-fiatalok)	183	492	198	217	1 467	622	1 858	1 772	179	296	7 284
Az intézkedések kezdeti időpontja	2015. 05. 22.	2016. 05. 11.	2017. 03. 15.	2017. 07. 13.	2016. 08. 03.	2018. 01. 01.	2015. 10. 01.	2016. 10. 22.	2018. 01. 01.	2019. 10. 17.	
Az intézkedések záró időpontja	2017. 06. 19.	2018. 12. 31.	2019. 02. 15.	2019. 07. 13.	2019. 06. 12.	2019. 08. 14.	2018. 07. 22.	2019. 12. 18.	2019. 12. 31.	2020. 12. 22.	
A ténylegesen felhasznált költségvetés a kezdetben becsült költségvetéshez viszonyítva (valamennyi összeg EUR-ban)											
Kezdetben becsült költségvetés (TÁ és EGAA) Végrehajtási tevékenységek és személyre szabott szolgáltatások	737,156.00	1,885,597.00	1,670,440.00	4,915,250.00	4,165,600.00	3,608,719.00	16,490,805.00	7,702,694.00	1,987,500.00	3,847,500.00	47,011,261.00
Megítélt EGAA-hozzájárulás	442,293.00	1,131,358.00	1,002,264.00	2,949,150.00	2,499,360.00	2,165,231.00	9,894,483.00	4,621,616.00	1,192,500.00	2,308,500.00	28,206,755.00
Megítélt EGAA-hozzájárulás a (becsült költségvetés) %-ában	60%	60%	60%	60%	60%	60%	60%	60%	60%	60%	
Tényleges kiadás (tagállami és EGAA)	792 693*	1,369,206.40	1,051,977.60	1,004,514.40	2,635,479.06	1,657,047.92	16,410,805.00	6,781,058.10	810,684.00	1,404,366.83	33 125 139
Az EGAA részesedése a teljes elszámolható tényleges kiadásból	442,293.00	821,523.84	631,186.56	602,708.64	1,581,287.43	994,228.75	9,846,483.00	4,068,634.86	486,410.40	842,620.09	20 317 377
Az EGAA részesedése a teljes elszámolható tényleges kiadásból %-ban	60%	60%	60%	60%	60%	60%	60%	60%	60%	60%	
Felhasznált EGAA-támogatás %-ban	100.00%	72.61%	62.98%	20.44%	63.27%	45.92%	99.51%	88.03%	40.79%	36.50%	72%
Az EGAA-támogatás fel nem használt, az EB-nek visszatérített összege	0.00	309,834.16	371,077.44	2,346,441.36	918,072.57	1,171,002.25	48,000.00	552,981.14	706,089.60	1,465,879.91	7,889,378.43
Az EGAA-támogatás fel nem használt, az EB-nek visszatérített aránya %-ban	0.00%	27.39%	37.02%	79.56%	36.73%	54.08%	0.49%	11.97%	59.21%	63.50%	28%
	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

2.6. A Bizottság által végzett technikai segítségnyújtási tevékenységek

2.6.1. Tájékoztatás és közzététel – weboldal

Az (EU) 2021/691 rendelet 12. cikkének (2) bekezdése előírja a Bizottság számára, hogy az EU valamennyi nyelvén rendelkezésre álló weboldalt hozzon létre, tartson fenn és frissítsen.

A Bizottság által felállított EGAA oldalt[15] 2021-ben és 2022-ben releváns információkkal rendszeresen frissítették. Útmutatást ad a kérelmek benyújtásához, információkkal szolgál az elfogadott és elutasított kérelmekről, valamint a korábbi EGAA-kérelmekkel kapcsolatos főbb tényekről és számadatokról. A felhasználók a tagállamokban működő EGAA-kapcsolattartók adatait, valamint kiadványokat, híreket és a Bizottság és a tagállamok által szervezett, az EGAA-val kapcsolatos eseményekre mutató linkeket is találhatnak az oldalon.

2.6.2. A tagállami hatóságokkal és az EGAA végrehajtásában érdekelt felekkel folytatott találkozók

Az EGAA-kapcsolattartók[16] négy ülésére (25–28. ülés) online került sor. Az ülések témája a folyamatban lévő és tervezett EGAA-kérelmek, a 2021–2027-es EGAA-rendelet új jellemzői, valamint az EGAA-esetek bevált gyakorlatainak megosztása és más releváns kérdések voltak.

Sem, 2021-ben sem 2022-ben nem szerveztek EGAA-hálózatépítő szemináriumot.

2.6.3. Elektronikus adatcsererendszer (SFC2021)

2014-ben a Bizottság a folyamatok további egyszerűsítése céljából az EGAA-t beemelte a tagállamok közötti elektronikus adatcserére szolgáló rendszerbe. Európai Unió alapkezelő rendszerébe (SFC2014). 2015 áprilisa óta a tagállamok az EGAA-kérelmeket az interneten, egy irányított jelentkezési eljárás révén nyújtják be, 2016 augusztusa óta pedig az EGAA zárójelentéseket is az SFC2014-en keresztül küldik be. Az SFC2014-nek az EGAA-ra történő alkalmazása több pontos és hiánytalan kérelem benyújtását eredményezte. Ez megkönnyítette az adatok összegyűjtését és feldolgozását, valamint meggyorsította az EGAA-eredmények jelentését. Az, hogy a tagállamok az SFC2014-en keresztül pályáztak EGAA-támogatásra, hozzájárult a kérelem tagállam általi benyújtása és a Bizottság által benyújtott javaslatnak az Európai Parlament és a Tanács általi elfogadása között eltelt idő csökkentéséhez.

Ebben a jelentéstételi időszakban az SFC 2014–2020 moduljainak fenntartása és a 2014–2020-as EGAA-kérelmek lezárásához szükséges további fejlesztések befejeződtek.

[15] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=326&langId=hu

[16] A kapcsolattartókat az elbocsátott munkavállalók támogatását szolgáló Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapért felelős tagállami hatóságok jelölik ki. Minden tagállam maga dönti el, hogy ki fogja őt képviselni.

2022-ben sor került a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó EGAA SFC2021-interfészének továbbfejlesztésére, különös tekintettel azokra az az új funkciókra és kiigazításokra, amelyek az SFC2021 összehangolását szolgálják a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó EGAA-rendelet követelményeivel.

2.6.4. A 2014–2020-as EGAA-időszakra vonatkozó utólagos bizottsági értékelés

Az (EU) 2021/691 rendelet 20. cikkével összhangban a Bizottság elvégezte az EGAA utólagos értékelését. Az értékelés célja az EGAA eredményességének, fenntarthatóságának, hatékonyságának, koherenciájának, relevanciájának és uniós hozzáadott értékének vizsgálata volt. Az utólagos értékelés 49 jóváhagyott EGAA-kérelemre (azaz beavatkozásra) terjedt ki, amelyeket 2014 és 2020 májusa között nyújtottak be a Bizottsághoz[17].

A Bizottság 2021. december 13-án közzétette a 2014–2020-as EGAA-időszakra vonatkozó utólagos értékeléséről szóló következtetéseit[18]. Ezek a Bizottság által kiszervezett külső tanulmány[19] megállapításain, az EGAA-ról szóló korábbi jelentésekből és értékelésekből a Bizottság által összegyűjtött és elemzett további bizonyítékokon, az EGAA-t kezelő bizottsági alkalmazottak tapasztalatain, az EGAA-érdekeltekkel való tudásmegosztáson és a Bizottság belső, a 2007 óta valamennyi EGAA-kérelemre vonatkozó adatokat tartalmazó EGAA-adatbázisán alapulnak.

A Bizottság a 2014–2020-as EGAA-időszakra vonatkozó utólagos értékelés során arra a következtetésre jutott, hogy az EGAA sikeresen támogatta a jelentős szerkezetátalakítási események által érintett munkavállalókat, önálló vállalkozókat és (egyes esetekben) fiatalokat, és szolidaritást tanúsított velük.

Az EGAA hatékonyságának értékelését illetően a fő megállapítás az volt, hogy az elbocsátott munkavállalók munkaerőpiacra történő visszailleszkedésének aránya növekedett. Ez az arány (a 2007 és 2013 közötti) 49 %-ról (a 2014 és 2020 közötti időszakban) mintegy 60 %-ra nőtt, miközben esettől függően 18 % és 94 % között mozgott. A munkaerőpiacra való visszailleszkedésen túl az EGAA hosszan tartó kedvező hatást gyakorolt a kedvezményezettek általános foglalkoztathatóságára, például új készségeket és képesítéseket eredményezett, növelte bizalmukat és megtanította őket a közösségi hálózatok használatára. Ezt a javulást azonban óvatosan kell kezelni, mivel a 2014–2020-as

[17] 2014. január 1. és 2020. december 31. között a tagállamok 59 kérelmet nyújtottak be, amelyek közül 54 kérelem jóváhagyást nyert, négy később visszavonásra került, egyet pedig elutasított a Tanács. A 2020-ban beérkezett hét kérelem közül egy kérelemre (az „EGF/2020/001 ES/ Galicia ancillary shipbuilding” referenciaszámú kérelemre) terjedt ki a háttértanulmány, a további hat kérelemre pedig nem terjedhetett ki, mivel azokat 2020 végén nyújtották be. A 2020-ban beérkezett kérelmek számadatai figyelembe vannak véve. Mivel azonban az eredmények csak 2023-ban fognak rendelkezésre állni, az utólagos értékelés jelen szakaszában nem lehetett őket elemezni.

[18] Bizottsági szolgálati munkadokumentum, amelyet a következő dokumentum kísér: a 2014–2020-as EGAA-időszakra vonatkozó utólagos értékeléséről szóló bizottsági jelentés, SWD(2021) 381 final, 2021.12.13.; COM(2021) 788 final, 2021.12.13.

[19] Az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (2014–2020) utólagos értékelését alátámasztó tanulmány.

végrehajtási időszak (24 hónap vagy hosszabb, ha a végrehajtás már korán megkezdődött) csak részben hasonlítható össze az előző, 2007–2013-as programozási időszakával[20].

Mivel az EGAA kiegészíti a többi uniós eszközt (nevezetesen az Európai Szociális Alapot), valódi uniós hozzáadott értéket teremt azáltal, hogy növeli az elbocsátott munkavállalóknak nyújtott szolgáltatások számát és sokféleségét, valamint e szolgáltatások intenzitását. Ezt azáltal éri el, hogy eseti alapon további pénzügyi támogatási forrást, valamint célzottabb, testreszabottabb és személyre szabottabb támogatást nyújt az általa támogatni kívánt nagyon konkrét célcsoportoknak.

Az EGAA 2021–2027-es időtartamra való létrehozásáról szóló rendelet figyelembe vette a korábbi értékeléseket és felméréseket, amelyeknek a megállapításait ez az értékelés megerősítette. A rendelet valamennyi tagállam érdekelt felei ajánlásainak többségével is foglalkozott. A rendelet módosításait az EGAA 2019. és 2020. évi tevékenységéről szóló, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett bizottsági jelentés[21] ismertette.

[20] 2007–2009 között a végrehajtási időszak 12 hónap volt, ez 2009 júliusától 24 hónapra módosult.
[21] COM(2021) 486 final, 2021.8.20.